

Zápis z jednání 2. pracovního týmu Odborné komise pro důchodovou reformu

Věk odchodu do důchodu a valorizace důchodů

Datum: 6. 4. 2017, 9:00 – 11:00

Místo: MPSV, Na Poříčním právu 1, Praha 2, zasedací místnost č. 502

Přítomni: dle přiloženého seznamu

XX

P. Kučera přivítal přítomné a představil následující program:

1. Schválení návrhu programu jednání
2. Připomínky k zápisu z jednání konaného dne 24. března 2017 (5/2017)
3. Projednání materiálu shrnujícího výsledky diskuze k řešení problému značné diferenciaci valorizačních částek podle výše vypláceného důchodu
4. Projednání specifikace požadavku na poskytnutí dat ČSSZ umožňujících analýzu délky pobírání důchodu podle jeho výše a pohlaví a ročníku narození důchodce
5. Různé

Ad 1. Schválení návrhu programu jednání

Program jednání byl schválen bez dalších připomínek a tento bod jednání byl ukončen.

Ad 2. Připomínky k zápisu z jednání konaného dne 24. března 2017 (5/2017)

Zápis z jednání dne 24. 3. 2017 byl schválen bez dalších připomínek a tento bod jednání byl ukončen.

Ad 3. Projednání materiálu shrnujícího výsledky diskuze k řešení problému značné diferenciaci valorizačních částek podle výše vypláceného důchodu

P. Kučera představil materiál, který byl rozeslán všem členům PT2 a vyzval k diskusi nad jeho textem a k případným dalším úpravám.

První změna se týkala názvu materiálu, kde bylo navrženo nahrazení slova „*spravedlivý*“, které, jak se někteří členové PT2 shodli, je citově zabarvené a je možné ho chápat různě, jiným slovem. Název dokumentu tedy byl po kratší diskuzi změněn na „*Hledání vyváženějšího způsobu valorizace*“.

P. Vostatek namítl, že by bylo při řešení takového problému (diferenciaci valorizačních částek) lepší mít nejprve celkovou představu o systému a teprve posléze z této představy odvozovat názory na význam valorizace a závěry ohledně samotné spravedlnosti.

P. Potůček shrnul dosavadní diskuse, včetně těch z předchozích jednání, představil rozeslaný dokument a vyzval k jeho připomínkování. **P. Kučera** dodal, že podle jeho názoru je systém tak, jak je v současnosti nastaven, nejlepší možný, a změny, které se snaží OK a PT2 prosadit, jsou jen parciální a velmi pravděpodobně s omezenou časovou platností, neboť nastavení důchodového systému je a bude nutné průběžně upravovat.

Posléze se vrátil k projednávanému dokumentu a vyzval k vypořádání se s připomínkou **p. Hampla**, tedy navrhl z bodu 2 dokumentu týkajícího se zásluhovosti odstranit druhou část věty („...aby svou výší odrážely výši předcházejících přímých finančních odvodů do systému“), kvůli tomu, že pojem zásluhovost v tomto kontextu může zkreslovat skutečnost a praxi. Členové PT2 poté diskutovali vhodnou formulaci tohoto bodu, která by odrážela správné chápání zásluhovosti. Zástupci MPSV a **p. Špidla** tuto formulaci hájili, **p. Hampl** však takovou formulaci striktně odmítl. Vzhledem k poznámkám a návrhům na úpravu tohoto bodu ze strany dalších členů PT2 byla nakonec přijata kompromisní formulace tohoto bodu ve znění: *„zásluhovost ve vztahu k výši předcházejících přímých finančních odvodů do systému a společensky uznané krytí dalších sociálních situací.“*

Další poznámky směřovaly k poslednímu z diskutovaných přístupů řešení, který byl posléze částečně přeformulován pro jeho lepší a jasnější pochopení. Následně byly členům PT2 přístupy k řešení znovu blíže představeny a byly shrnuty argumentace u jednotlivých přístupů. První a třetí přístup jsou v dokumentu uvedené se zamítavým stanoviskem. Třetí řešení by však nemuselo být v konečném důsledku zcela zamítnuto, neboť tento přístup nabízí alternativní řešení, které sice není adekvátní odpovědí na zadaný problém, ale mohlo by být užitečné v systému nepojistných sociálních dávek.

Následně se členové PT2 věnovali druhému přístupu k řešení projednávaného problému. Na návrh **p. Špidly** byla upravena poznámka o problematice ústavnosti tohoto řešení a byla dodána zmínka o historické zkušenosti s větší diskrecí vlády. Přístup 2, který je rozpracován do 4 modelů, doznal na základě připomínek diskutujících změn specifikace v případě druhého modelu, konkrétně ve věci týkající se stanovené výše důchodu.

P. Potůček a **p. Kučera** shrnuli diskusi a dodali, že formulace a navržené změny zahrnou do aktualizovaného dokumentu, který následně bude rozeslán k finálním připomínkám. Datum pro dodání připomínek bylo stanoveno na 13.4.

Ad 4. Projednání specifikace požadavku na poskytnutí dat ČSSZ umožňujících analýzu délky pobírání důchodu podle jeho výše a pohlaví a ročníku narození důchodce

P. Kučera představil požadavek, který vyplýval z poznámky **p. Münicha** z předchozího jednání PT2 a požádal zástupce ČSSZ o poskytnutí anonymizovaných mikrodat, týkajících se individuálních záznamů důchodců pobírajících v minulosti starobní důchod, jehož pobírání již skončilo.

P. Samek v souvislosti se specifikací požadovaných dat zmínil, že by se měla vypustit jedna z těchto specifikací a to důvod ukončení pobírání starobního důchodu.

P. Zrcek reagoval, že takový požadavek je pro ČSSZ velmi problematický vzhledem k tomu, že se musí postupovat při zjišťování údajů jednotlivě po osobách, což naráží na ochranu osobních údajů. Problém může být i v technickém získání těchto dat, jak potvrdil i **p. Machanec**.

P. Kučera tedy poprosil **p. Zrcka**, aby zjistil, zda lze specifikované zadání splnit a jaké jsou s jeho realizací spojeny technické problémy a otázky ochrany osobních údajů. Konstatoval, že tato data by byla velmi zajímavá v kontextu celé historie zásluhovosti a vyplácení důchodů.

Posléze **p. Kučera** pozval přítomné na konferenci České demografické společnosti, kde bude jeden z bloků věnován demografickým aspektům důchodového systému. Počítá s tím, že se diskuze na konferenci bude věnovat také práci OK a jejím odborným omezením, s nimiž se OK po celou dobu svého fungování potýká.

S poděkováním za diskusi **p. Kučera** ukončil jednání.

Následující jednání bylo stanoveno na středu 19. 4. 2017 od 10:15 a proběhne v prostorách CESES FSV UK, na adrese Celetná 20 v místnosti č. 216, patro 2b.

Zapsala: Veronika Zápotocká

Vidoval: Tomáš Kučera

XX

Příloha č. 1 – listina přítomných

Příjmení	Jméno	Organizace
Fiala	Tomáš	VŠE
Hampl	Otakar	Mze
Krejčová	Hana	MF
Kučera	Tomáš	PřF UK
Linhart	Zdeněk	MPSV
Machanec	Tomáš	MPSV
Potůček	Martin	OK
Samek	Vít	ČMKOS
Suchomel	Marek	MPSV
Špidla	Vladimír	ÚV ČR
Šulc	Jaroslav	ČMKOS
Vostatek	Jaroslav	VŠFS
Zrcek	Kryštof	ČSSZ